

соціальне визволення України, скасування кріпацтва та проголошення демократичних прав і свобод. Майбутню державу кирило-мефодіївці бачили як федерацію слов'янських народів, у складі якої мали перебувати Україна, Росія, Польща та інші слов'янські держави. Т. Шевченко, будучи революційним демократом, стояв на позиції національної революції, в результаті якої повстала б демократична держава. Хоч політична діяльність Тараса Шевченка у Кирило-Мефодіївському братстві завершилась 25-річним засланням його до Оренбурга, та це був надзвичайно важливий етап національно-визвольної боротьби для українського народу.

Аналізуючи державницькі ідеї Т.Г. Шевченка, можна стверджувати, що його політичні погляди були побудовані на засадах національного визволення, соціальної справедливості, революційності, демократизму та самостійності Української держави. Його твори мали великий вплив на розвиток національної свідомості українського народу, на формування визвольних ідей української інтелігенції, здатної до боротьби за соціальну рівність та національну свободу.

УДК 327.5

Голдаєвич Т. – ст. гр. МЛ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КОМПРОМІС ЯК МЕТОД ВИРІШЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО КОНФЛІКТУ

Науковий керівник: к.і.н., ст. викл. Потіха О.Б.

Holdaievych T.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

COMPROMISE AS A METHOD FOR SOLVING POLITICAL CONFLICT

Supervisor: Potikha O.

Ключові слова: політика, конфлікт, компроміс

Keywords: policy, conflict, compromise

Питання вирішення конфліктів у політиці є досить актуальним, оскільки в політичній сфері в порівнянні з іншими сферами суспільного життя вони виникають найчастіше. Причини їх виникнення криються в самій природі політичних відносин. Політичні відносини – це відносини влади, які засновані на пануванні одних і підпорядкуванні інших, на перевазі одних суб'єктів та їхніх інтересів над іншими, що й спричиняє зіткнення і протистояння. Саме політична сфера життєдіяльності суспільства дала історії велику кількість конфліктів.

Знайти методи вирішення конфліктів та раціонально вирішити їх намагались ще філософи у давнину, проте вироблення власне конфліктологічних концепцій розпочалося на початку ХХ ст. Одним із способів розв'язання конфліктів є компроміс.

Поняття „компроміс” у політиці трактується як поступка деякими вимогами, відмова від частини власних вимог на користь угоди з іншою стороною. Компроміс включає також такі ознаки, як об'єднання і співробітництво взаємодіючих сторін та деякі характеристики взаємного протистояння, що виявляються у стосунках між цими

сторонами. Компроміс, як політологічна проблема, характеризує сутність мирного врегулювання конфлікту, який орієнтований на виключення його насильницьких форм.

Однією з ефективних форм подолання розбіжностей під час підготовки компромісу є діалог, відкритий обмін думками. З політологічної точки зору, неприпустимими є такі компроміси, що ведуть до втрати політичного впливу однієї зі сторін або розглядаються однією зі сторін як слабкість свого партнера і ведуть до вимог певних поступок. Здатність до виважених і необхідних компромісів є однією з передумов життєздатності політичних сил і партій.

Варто зазначити, що в 27-річній історії незалежної України є досить багато прикладів компромісів як публічних, так і прихованих. Адже саме по собі проголошення незалежності 24 серпня 1991 року було результатом негласного компромісу між частиною партійної еліти та національно-демократичними силами. Більше того, ці взаємні поступки стали підставою для загальнонаціонального консенсусу, коли більшість громадян України на всеукраїнському референдумі підтримало Акт про незалежність. Останні події на Близькому Сході та в Україні також є свідченням необхідності досягнення політичних компромісів.

На сьогодні український уряд повинен налагодити ефективне функціонування системи державного управління, об'єднати територію України, членів більшості політичних сил, відновити законність судових рішень, а також відповідну діяльність представників суддівського корпусу. В іншому випадку мова йтиме про інші, вимушені політичні компроміси, що можуть означати послаблення країни за рахунок падіння економіки чи втрати частини території.

Виразно окресленим прикладом вимушеного компромісу, як механізм припинення активних військових дій, є Мінські угоди. Ці домовленості та комплекс заходів з їх виконання базуються на наявності проблем, які вказують на неповноцінний характер такого врегулювання, а саме: різниця в сприйнятті сторонами конфлікту, низький рівень довіри сторін, відмінність у розумінні сторонами інтересів одна одної. Україна змушена йти на такий компроміс не лише через значні втрати ресурсів, а й з причини перебування під загрозою тиску з боку „третьої сторони”, тобто Росії, яка фактично і є її супротивником.

Вміння йти на компроміс – одна з найважливіших якостей, що характеризують високий рівень політичної культури, а компроміс – незамінний інструмент балансу інтересів, здатність чітко представляти пріоритет цілей, жертвувати менш значущим, щоби в результаті домогтися значнішого, не побоюватися сьогоdnішніх мінусів, якщо завдяки цьому можна отримати серйозні плюси.

Отже, без компромісів досягти стабільності і порядку в суспільстві, державі неможливо, тому компроміс є необхідністю, важливою складовою, певною рисою культури суб'єкта демократичної держави і суспільства, політичною проблемою, яку слід вирішувати.